

ประเมินมูลค่าทางการเงิน ต่อคุณภาพการศึกษาจาก ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ

On Approximate Monetary Value on Tuition
Fees for Educational Quality :
The Case of Thaksin University

พินิจ ดวงจินดา^{1*}
Pinit Duangchinda^{1*}

¹ อ.ดร. สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000
* Corresponding author: e-mail: dpinit@gmail.com Tel. 074-311885-7 ext. 1802

บทคัดย่อ

การบริหารการศึกษาที่เป็นเลิศนั้นไม่ใช่การให้ความสำคัญเฉพาะคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้นเพียงอย่างเดียว แต่ควรคำนึงการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในกำกับ การศึกษานี้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ 400 กลุ่มตัวอย่าง สอบถามความพึงพอใจและความต้องการต่อคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS และ E-views ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษาน้อยกว่าความต้องการคุณภาพการศึกษา การประเมินมูลค่าคุณภาพการศึกษานี้ใช้แนวคิด Hedonic price model ผลการศึกษายืนยันให้เห็นว่า นิสิตมีความเต็มใจจะจ่ายถ้ามีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน แต่จะไม่มี ความเต็มใจจ่ายเงินค่าลงทะเบียนกรณีนำเงินไปใช้เพื่อการบริหารวิชาการสังคม และอายุของนิสิต จำนวนปีที่ใช้ในการศึกษา ระดับการศึกษา และวิทยาเขตการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเต็มใจจะจ่ายเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน ผลการศึกษาเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรบริหารการศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อการเติบโตที่ยั่งยืนภายใต้สภาวะการแข่งขันด้านการศึกษาในปัจจุบัน

คำสำคัญ : คุณภาพการศึกษา การประเมินมูลค่าแฝง มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

An excellent of educational management is not only to obtain high quality but also to optimal budget in term of Autonomy University. Data obtained from 400 questionnaires were analyzed using SPSS and E-views program. The survey focused on preference and demand the level of educational quality of the Thaksin students was conducted and the results are showed student's preference on educational quality less than student's demand on educational quality. Hedonic price modeling is estimated educational quality refer from tuition fees. Results show that academic program and curriculum management is positive and statistically significant of willingness to pay for tuition fees. The student, however, is not willingness to pay for academic service for social. Age of student, a number study in university, level of graduate and a difference campus is statistically significant for student's tuition fees. The university should be an appropriate management for sustainable growth in competitive education.

Keywords : Educational Quality, Hedonic Pricing Model, Thaksin University

บทนำ

กลไกทางการเงินเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยของรัฐจากความเป็นราชการไปสู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ผลที่ตามมาจากการปฏิรูปการเงินเพื่อการศึกษา คือ รัฐจะจัดสรรงบประมาณให้มหาวิทยาลัยน้อยลง และรัฐเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ลงมือจัดการศึกษาเป็นหลัก มาเป็นผู้สนับสนุน ผู้กำกับดูแล และผู้กำหนดนโยบายเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพของเงินที่ได้มา การปฏิรูประบบการศึกษาภายใต้ระบบงบประมาณที่เน้นผลงานจะเป็นทางออกที่สำคัญ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในสถานภาพเป็นผู้แสวงหาผลประโยชน์และความก้าวหน้าของปัจเจกชน ไม่ว่าจะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การยอมรับในสังคม ดังนั้น การตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจะเป็นการสะท้อนความคุ้มค่าจากสิ่งที่คุณเรียนคาดหวังจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งหน้าที่ของสถาบันการศึกษาจะต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม การสร้างสาขาวิชา การยุบเลิกวิชาที่มีความซ้ำซ้อน การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อสารสนเทศเพื่อการศึกษา เป็นต้น

ค่าลงทะเบียนเรียนต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่ผู้เรียนคาดหวังจะได้รับ ถ้าไม่มีความสมดุลระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการสุดท้ายผู้รับบริการก็ไม่มี ดังนั้น สถาบันการศึกษาต้องพยายามสร้างมาตรฐาน เสริมคุณภาพ เพิ่มจุดแข็งหรือการค้นหาความเป็นเอกลักษณ์ เพื่อเป็นจุดขายของสถาบันการศึกษา อันจะเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ศึกษาอย่างแท้จริง วัตถุประสงค์หลักจากการศึกษาในครั้งนี้เพื่อประเมินความเต็มใจจ่ายของนิสิตเพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น ในมหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อค่าลงทะเบียนของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ระดับการศึกษา และวิทยาเขต 2) ประเมินความเต็มใจจ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพที่แตกต่างกัน และ 3) ประเมินผลประโยชน์ส่วนเพิ่มที่จะได้รับจากการจัดการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพดีขึ้น

ระเบียบวิธีการศึกษา

การประเมินค่าโดยใช้ Hedonic pricing model ถูกนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อการตัดสินใจในการพิจารณาหาสัดส่วนการผลิตที่เหมาะสมทางการตลาด [1-5] ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบจำลอง hedonic pricing เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจและความคาดหวังของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณต่อคุณภาพการศึกษาที่พึงจะได้รับจากการลงทะเบียนเรียน ลักษณะการใช้ hedonic pricing ในการวิเคราะห์คุณลักษณะการศึกษา คือการกำหนดคุณลักษณะการศึกษาตามมาตรฐานที่พึงประสงค์

แม้ว่าจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา การใช้แบบจำลอง hedonic pricing จะไม่ปรากฏในการนำไปใช้โดยตรงเพื่อประเมินความพึงพอใจที่ได้รับจากเงินลงทะเบียนเพื่อมาตรฐานการศึกษาที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตามแบบจำลอง hedonic pricing โดยพื้นฐานสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อประเมินคุณลักษณะสินค้าหรือบริการ [6-7] ในงานวิจัยนี้คือ คุณภาพการศึกษาที่จะได้รับ เปรียบเทียบกับเงินที่เต็มใจที่จะจ่าย คือ ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียน

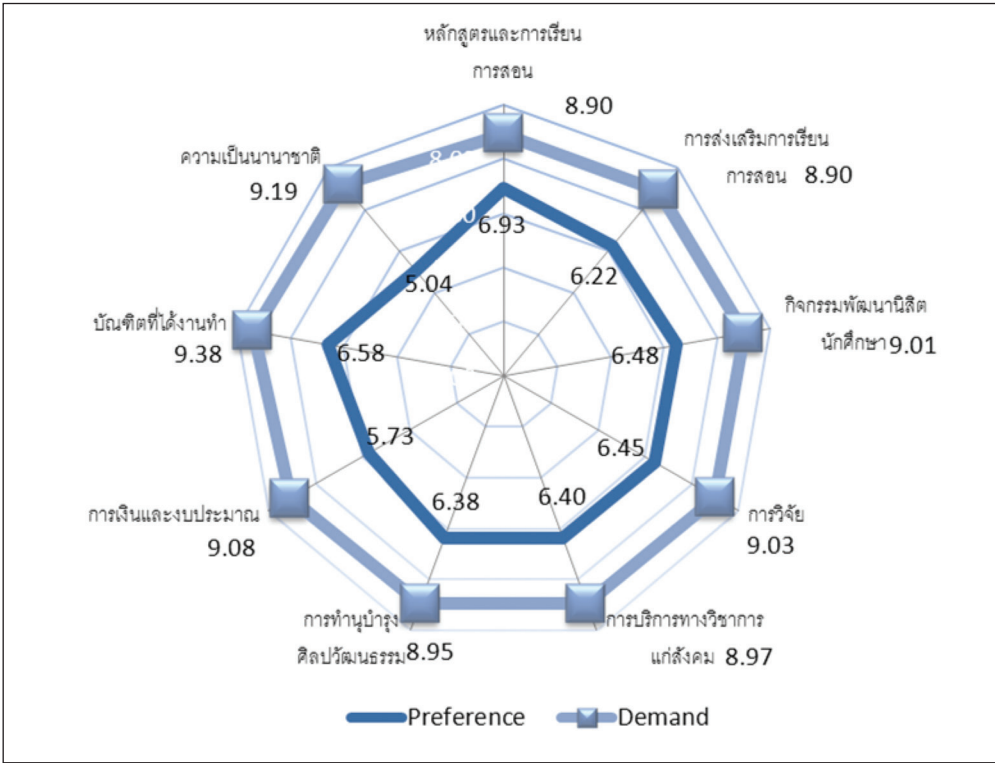
รูปแบบของงานวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ นิสิต ที่ลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลาและวิทยาเขตพัทลุง จำนวน 10,432 คน ไม่รวมนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่เริ่มลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2553 เนื่องจากนิสิตกลุ่มดังกล่าวมีการลงทะเบียนแบบเหมาจ่าย และความผิดพลาดที่เกิดขึ้นและสามารถยอมรับได้ร้อยละ 5 สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนประมาณ 385 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นตอนแรกสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งเป็นวิทยาเขตสงขลาและวิทยาเขตพัทลุง หลังจากนั้นแบ่งเป็นคณะ และสาขาวิชาตามลำดับ จากนั้นจึงทำการสุ่มจากแต่ละชั้นขึ้นมาทำการศึกษา โดยใช้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มขึ้นมา

แบบสอบถามนำไป Pre-test กับนิสิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 50 ชุด โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ในส่วนของข้อคำถามที่เป็นทัศนคติ โดยข้อคำถามทัศนคติความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษามีค่า Cronbachs' alpha coefficient เท่ากับ 0.9719 และข้อคำถามทัศนคติความต้องการต่อคุณภาพการศึกษามีค่า Cronbachs' alpha coefficient เท่ากับ 0.9233 ซึ่งถือว่าข้อคำถามมีความน่าเชื่อถือสูงและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจริงได้

สรุปและการอภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่าง 3 ใน 4 เป็นเพศหญิง จบการศึกษาระดับมัธยมปลายจากจังหวัดสงขลา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.80 รองลงมาคือจังหวัดนครศรีธรรมราช คิดเป็นร้อยละ 15.80 และอันดับที่ 3 คือจังหวัดพัทลุงคิดเป็นร้อยละ 10 ต้องการศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 33.50 รองลงมาคือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.5 ลำดับที่ 3 ที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกคือคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 15.00 แหล่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากบิดามารดา นิสิตที่กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาและไม่ได้กู้ยืมสัดส่วนใกล้เคียงกัน แต่นิสิตที่กู้ยืมมีจำนวนมากว่าเล็กน้อย การศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษาและการศึกษาสูงสุดของพี่น้องส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จุดประสงค์ของการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย และตรงตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา

จากการสอบถามนิสิตกลุ่มตัวอย่างประเด็นความพึงพอใจและความต้องการต่อคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ ใน 9 ด้าน จำนวน 73 ข้อ ในภาพรวมระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษาที่นิสิตได้รับน้อยกว่าความต้องการที่นิสิตต้องการ (ระดับความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 69.60 และระดับความต้องการคิดเป็นร้อยละ 84.60) เมื่อพิจารณารายด้าน มีทั้ง 9 ด้านที่ระดับความพึงพอใจที่น้อยกว่าความต้องการ ได้แก่ หลักสูตรและการเรียน การสอน การส่งเสริมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การเงินและงบประมาณ บัณฑิตที่ได้อ่านทำ และความเป็นนานาชาติ ส่วนประเด็นที่เป็นความแตกต่างระหว่างความต้องการและความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษาที่มากที่สุด คือ ความเป็นนานาชาติ รองลงมา คือ การเงินและงบประมาณ และการวิจัย โดยมีความแตกต่างระหว่างความต้องการและความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 41.50, 33.50 และ 25.80 ตามลำดับ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ระดับความพึงพอใจและความต้องการต่อคุณภาพการศึกษา 9 ด้าน

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประเมินมูลค่าทางการเงินต่อคุณภาพการศึกษา จากค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียน ประมวลผลโดยใช้สมการ Regression แบบ ordinary least squares (OLS) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการของคุณภาพการศึกษากับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียน (สมการที่ 1) และ วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการของคุณภาพการศึกษาร่วมกับคุณลักษณะของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณกับความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียน (สมการที่ 2) มีตรวจสอบปัญหาทางเศรษฐมิติ ทดสอบและแก้ปัญหา Multicollinearity และ Heteroscedasticity จึงนำมาสรุปผล ซึ่งได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 Y_x &= 13,467.37^{**} + 387.53X_1^{**} - 772.09 X_2^{**} \dots\dots\dots(1) \\
 &\quad (2221.78) \quad (196.72) \quad (376.42) \\
 &\quad (6.07) \quad (1.97) \quad (-2.05) \\
 R^2 &= 0.050, \quad \text{Adjusted } R^2 = 0.027, \quad F\text{-test} = 2.256
 \end{aligned}$$

การปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน (X_1) และบริการวิชาการแก่สังคม (X_2) ตามความต้องการของนิสิตจะมีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าลงทะเบียนเรียนของนิสิต กล่าวคือ ถ้ามีการปรับปรุงด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนตามความต้องการของนิสิต เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความเต็มใจจะจ่ายต่อค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเพิ่มขึ้น 387.53 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตคาดหวังว่าการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นผลประโยชน์ทางตรงจากคุณภาพภาพการศึกษาที่นิสิตจะได้รับ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน หลักสูตรมีความหลากหลาย หลักสูตรมีความทันสมัย มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงในการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อาจารย์เอาใจใส่จริงจังต่อการเรียนการสอน มีรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจารย์มีความรู้สามารถถ่ายทอดได้ดี และบรรยากาศในการเรียนการสอนดี เป็นต้น แต่ในกรณีของการปรับปรุงด้านบริการวิชาการแก่สังคม นิสิตต้องการให้มหาวิทยาลัยลดความสำคัญ กล่าวคือ ถ้าวัดการให้บริการวิชาการแก่สังคม นิสิตจะเต็มใจจ่ายค่าลงทะเบียนเพิ่มขึ้น 772.09 บาท ซึ่งอาจจะมองว่าการบริการวิชาการแก่สังคมที่ผ่านมา นิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณไม่รับรู้ข้อมูลข่าวสารในประเด็นดังกล่าว ไม่เห็นความสำคัญ เพราะนิสิตมีส่วนร่วมในโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนระดับน้อย การบริการวิชาการแก่สังคมนิสิตไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากค่าธรรมเนียมลงทะเบียนที่นิสิตเต็มใจที่จะจ่าย รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของจำนวนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน และการจัดอย่างต่อเนื่องอาจจะมีผลทำให้กระทบกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่นิสิตจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง (สมการ 1) ซึ่งสอดคล้องกับ [8-9] ที่กล่าวว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดจากการประเมินคุณภาพและรูปแบบของการบริการเทียบกับราคาค่าบริการที่จะต้องจ่ายออกไป โดยผู้ให้บริการจะต้องกำหนดราคาค่าบริการที่เหมาะสมกับคุณภาพของการบริการ และเป็นไปตามความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to Pay) ของผู้รับบริการ ค่าบริการจะถูกหรือแพงขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายและเจตคติต่อราคาของกลุ่มผู้รับบริการอีกด้วย

$$Y_{xz} = 2,174.29 + 694.72Age^{**} - 1942.30Campus^{**} + 3974.15Level_G^{**} - 1036.78Year_S^{**} \dots\dots(2)$$

(3232.58)	(78.12)	(613.65)	(1271.19)	(227.58)
(0.67)	(8.89)	(-3.17)	(3.13)	(-4.56)

$R^2 = 0.050, \text{ Adjusted } R^2 = 0.027, \text{ F-test} = 2.256$

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมต่อภาคเรียนปกติ หากมหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามความต้องการของนิสิต พบว่า อายุ (Age) คณะในวิทยาเขตสงขลาและพัทลุง (Campus) ระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี (Level_G) และชั้นปี (Year_S) มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่านิสิตมีอายุเพิ่มขึ้น 1 ปี จะส่งผลให้ความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนต่อภาคเรียนปกติ หากมหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามความต้องการของนิสิตเพิ่มขึ้น 694.72 บาท ในขณะที่นิสิตที่อยู่ในคณะวิทยาเขตสงขลา จะมีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนต่อภาคเรียนปกติน้อยกว่านิสิตวิทยาเขตพัทลุงประมาณ 1,942.30 บาท ส่วนนิสิตระดับปริญญาโทจะมีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนต่อภาคเรียนปกติมากกว่าปริญญาตรี 3,974.15 บาท และชั้นปีที่สูงขึ้น 1 ปี ความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนต่อภาคเรียนปกติลดลง 1,036.78 บาท หากมหาวิทยาลัยมีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามความต้องการของนิสิต (สมการ 2)

ผลการวิเคราะห์ความต้องการคุณภาพการศึกษาของนิสิตในด้านต่าง ๆ และข้อมูลทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียม (สมการ 2) พบว่า อายุ (Age) ของนิสิตเพิ่มขึ้น 1 ปี ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนเพิ่มขึ้น 694.72 บาทต่อภาคการศึกษา ซึ่งในส่วนนี้อาจจะอุปมาได้ว่า ค่าธรรมเนียมที่จ่ายนิสิตยอมรับให้เพิ่มได้ตามการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน ที่มูลค่าเงินจะลดลงตามเวลาที่เปลี่ยน [10-12] นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจะเต็มใจจ่ายมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรี (Level_G) 3,974.15 บาท เนื่องจากคาดหวังต่ออาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และการทำวิจัย เช่น จำนวนงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ได้รับการยอมรับและการอ้างอิง จำนวนผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาอิสระที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการและนำเสนอในที่ประชุมทางวิชาการ โดยคาดหวังอีกว่าความรู้และความสามารถของอาจารย์จะส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรที่มีความหลากหลาย มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงและได้รับการรับรองวิชาชีพ สามารถนำทักษะความรู้ไปใช้ในวิชาชีพที่ต้องการได้ อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน การสอนมีหลายรูปแบบและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนิสิต และนิสิตเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น 1 ชั้นปี (Year_S) จะมีความเต็มใจจ่ายลดลง 1,036.78 บาท สาเหตุเนื่องมาจากนิสิตมีความรู้สึกว่าการเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้นวิชาที่ลงทะเบียนเรียนน้อยลง ดังนั้นการใช้อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยก็จะน้อยลงด้วย ทำให้ความเต็มใจที่จะจ่ายจะลดลงตามจำนวนชั้นปีการศึกษาที่เพิ่มสูงขึ้น และผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการศึกษาที่ต่างวิทยาเขตความยินดีที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนต่างกัน กล่าวคือนิสิตที่ศึกษาอยู่ในวิทยาเขตสงขลามีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนน้อยกว่านิสิตวิทยาเขตพัทลุง 1,942.30 บาท ซึ่งสามารถอธิบายตามลักษณะโครงสร้างของตลาด [13] กล่าวคือในจังหวัดสงขลามีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดพัทลุง ดังนั้น สภาวะการแข่งขันในโครงสร้างตลาดแข่งขันค่อนข้างสมบูรณ์ ราคาสินค้า

และบริการจะต่ำกว่าในตลาดค่อนข้างผูกขาด อีกทั้งมหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุงมีการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องมีการทดลอง มีภาคการปฏิบัติ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสารเคมีและค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง ซึ่งเหตุผลในประเด็นนี้ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าในกรณีจัดระบบคุณภาพการศึกษาทั้งสองวิทยาเขตเหมือนกัน ค่าลงทะเบียนในวิทยาเขตพัทลุงควรจะมากกว่าวิทยาเขตสงขลา เพื่อให้สอดคล้องกับคุณภาพหลักสูตรที่นิสิตพึงพอใจและมีความต้องการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการด้านการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษสามารถสรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังนี้

1. ในกรณีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่ไม่คำนึงถึงค่าธรรมเนียมลงทะเบียนของนิสิตและงบประมาณของมหาวิทยาลัยทักษิณที่จะใช้สำหรับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณต้องปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกด้าน เนื่องจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าระดับความพึงพอใจที่นิสิตได้รับจากคุณภาพการศึกษาน้อยกว่าความต้องการคุณภาพการศึกษาที่นิสิตคาดหวัง แต่เมื่อพิจารณาความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนที่มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ ความเป็นนานาชาติ รองลงมาคือ การเงินและงบประมาณ และการวิจัย เนื่องจากมาจากผลจากการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ประเด็นดังกล่าวมีความแตกต่างระหว่างความต้องการและความพึงพอใจค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 41.50, 33.50 และ 25.80 ตามลำดับ

2. จากผลการศึกษาพบว่าความจำเป็นต้องจ่ายและความเต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนเพื่อการบริการทางวิชาการแก่สังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณจะสวนทางกัน กล่าวคือ ถ้าจุดประสงค์การลงทะเบียนเรียนเพื่อบริการวิชาการแก่สังคมเพิ่มขึ้น นิสิตจะมีความเต็มใจจ่ายลดลง 549.20 บาท อย่างไรก็ตาม การบริการวิชาการของสังคมสามารถทำได้ และจะเป็นประโยชน์กับนิสิตและชุมชน ถ้าโครงการบริการวิชาการที่จัดได้ให้นิสิตเห็นความจำเป็นและสำคัญ อีกทั้งควรจะให้นิสิตได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำโครงการดังกล่าวนี้ด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนของนิสิตที่หลากหลาย ประโยชน์ที่ได้ก็จะเกิดกับชุมชนมหาวิทยาลัยและตัวนิสิตเองด้วย

3. มหาวิทยาลัยทักษิณสามารถปรับค่าธรรมเนียมลงทะเบียนแต่ละปีการศึกษาเพิ่มขึ้นได้ตามเงื่อนไขของเงินเฟ้อในแต่ละปี ประมาณร้อยละ 5-6 เนื่องจากจากข้อมูลจากการศึกษาพบว่าความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนต่อภาคการศึกษาปกติประมาณ 700 บาท

4. ผลการศึกษาพบว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษายินดีจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนมากกว่านิสิตระดับปริญญาตรีประมาณ 3,970 บาท ดังนั้น เพื่อให้เกิดความพอใจกับนิสิตแต่ละระดับระยะทางของค่าธรรมเนียมไม่ควรสูงมากจนเกินไป แต่ในกรณีที่เก็บค่าธรรมเนียม

ค่าลงทะเบียนนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่สูงกว่าค่าดังกล่าวมหาวิทยาลัยควรจะชี้แจงให้นิสิตทราบว่ามีมหาวิทยาลัยได้ให้บริการคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างจากระดับปริญญาตรีอย่างไร เพื่อรักษาความพึงพอใจของนิสิตในแต่ละระดับการศึกษา

5. มหาวิทยาลัยทักษิณควรจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสมระหว่างวิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง จากผลการศึกษาพบว่านิสิตที่ศึกษาอยู่ในวิทยาเขตสงขลามีความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมลงทะเบียนน้อยกว่านิสิตวิทยาเขตพัทลุงประมาณ 1,950 บาท ในเงื่อนไขของคุณภาพการศึกษาที่จัดให้ทั้งสองวิทยาเขตไม่แตกต่างกัน

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ สำหรับเงินสนับสนุนเพื่อทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- [1] Brorsen, W., Grant, R. G. and Rister, E. M. (1984). “A hedonic price model for rough rice bid/ acceptance Markets”, *American Journal of Agricultural Economics*. 66, 156-163.
- [2] Unnevehr, L.J. (1986). “Consumer demand for grain quality rice and return to research for quality improvement in Southeast Asia”, *American Journal of Agricultural Economics*. 68, 634-641.
- [3] Espinosa, J. A. and Goodwin, B. K. (1991). “Hedonic price estimation for Kansas wheat characteristics”, *Western Journal of Agricultural Economics*. 16, 72-85.
- [4] Parker D, Zilberman D. (1993). “University technology transfers: impacts on local and U. S. Economies”, *Contemporary Policy Issues*. 11, 87-99.
- [5] Kawamura, K., Shibata, T., Saget, O., Peel, D., Bryant, P.J. (1999). “A new family of growth factors produced by the fat body and active on *Drosophila* imagine disc cells”, *Development*. 126(2), 211-219.
- [6] Court, A. (1939). *Hedonic Price Indexes with Automotive Examples*. New York : General Motors Corporation.

- [7] Ioannidis, C. and Silver, M. (1999). “Estimating Exact Hedonic Indexes: an Application to UK Television Sets”, **Journal of Economics**. 69(1), 71-94.
- [8] Parasuraman, A., Valatie Zeithaml, and Leonard Berry. (1985). A Conceptual Model of service Quality and Its Implications for Future Research. **Journal of Marketing**. 41-50.
- [9] อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดุลพัฒน์กิจ. (2548). **จิตวิทยาการบริการ**. กรุงเทพฯ : เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- [10] Hanley, N and Spash, C. (1993). **Cost Benefit Analysis and the Environment**. Edward Elgar. Cambridge University Press.
- [11] Kohli, K. N (1993). **Economic analysis of investment projects: a practical approach**. Oxford University Press.
- [12] Boardman, Greenberg, Vining, and Weimer. (2001). **Cost-Benefit Analysis (2nd edition)**. Pearson Education : Prentice Hall.
- [13] Robert Pindyck and Daniel Rubinfeld. (2012). **Microeconomics** (8th Edition). Pearson Series in Economics.